

DPN 6792

Title : चुं नीतिश्लोक / CHUM NĪTISĠLOKA

Run. No. 7517

Cat. No. 13

Micro. No.

Subject Nitibāstra

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt.- New. / Maith.- New. / New.- Nep. /

Size in cms.

Folios 12

Lines (in a page) 16

Compl. / Incompl.

Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor

बाबानानी वैद्य, रणवप

Date: NS / SS / VS / KS 1968

Ruler / place

Script : New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

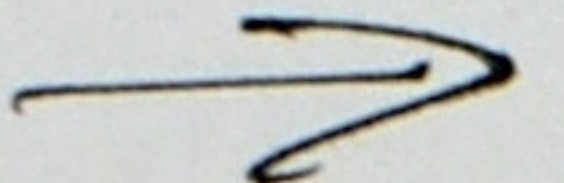
Material : palmleaf / paper / thyasaphu / Nepali paper

Condition : fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

①

श्लोक नं ३ : माता समं नास्ति शरीरपोशनं. चींतासमं नास्ति शरीरशौसनं ।
भार्यासमं नास्ति शरीरतोशनं. विद्याभ्रमं नास्ति शरीरभुषनं ॥ १ ॥

TST Fol. : श्रीवीरम संभवत् १५६८ साल मीति वैषवदी ५ रोज १ रें मज्जी २५ गतेमा टिक्केदे
तेल घालेमाछे वस्ने जगतप्रसाद शैलले बतायको किलाप हो । यसै साल श्रीजि दिनमा रातको
१२।१३ चदी जाँदा श्री ५ पृथ्वीरवीरमसाह जङ्गदेव सोर्गा रौ हन भयोको मीती वार

संभवत् १५६८ साल फाल्गुण २२ रोज २ मा देवबहादुरका विहा गन्याको हो ।

रें साल फाल्गुण १७ रोज ४ मा नीजका माई तेजबहादुर, तेकबहादुर-
हसका देवर गन्याको हो । ————— १

श्री.
श्री ५ सर्कार कि जय

श्रीवीक्रमसंभवत् १८६८ साल मीती पोष
वदी परोज १ से मार्ग २५ गते मारि वदछे
तोल् धाले माछे वत्पे जगत प्रसाद भेय
लेवनाया को कीता परो. यसै साल तीजे
दिन मारुत्को १२ १३ घदी नादा श्री
५ पृथ्वी वीक्रम साहज ३ देव सो गारे
हन भया को मीती बार

संभवत् १८६८ साल फाल्गुण २२ गते रोज २ मा देव
बहादुर का विहा गया को हो.

सं साल फाल्गुण २५ गते रोज ४ मानी जका भा
इते ज बहादुर तेक वहाडा हु काछे वर गया
को हो.

१ श्रीगणेशाय नमः ॥ गणेश शारदाप्रदुगा
महेश्वर ॥ पितरं वगुरुं नत्वा श्रीगणपतमोस्तुते ॥

२ किमिष्टमन्नोपास्य करुणां किं त्रहारे मृगपक्षिनां च
अंधस्य दिपोवधीरस्य गीतं मूर्खस्य किं शास्त्रकथा
प्रसंगः ॥ २ ॥ ६२ ॥ ॥

३ प्रातासमंतास्ति सरिरपोदानं चींतासमंतास्ति स
रिरशोसनं ॥ भार्यासमंतास्ति सरिरतोसनं विशाश
मंतास्ति सरिरधुषनं ॥ १ ॥ ६३ ॥ ॥

४ अत्यंतकोपे कतुकाचवानी दरी इताव सो जनेषु
वेरि ॥ नीचप्रशंगो कुलहीनसेवाची हानी देहानरक
स्थिता नाम् ॥ १ ॥ ६४ ॥ ॥

५ नारी वनामानवर राजकन्या वक्ष्याग्रवासी नचपेदी
राज ॥ दुग्धं वहती नचकामधेनु त्रीनेत्रधारी नच
सूलधारी ॥ १ ॥ ६५ ॥ ॥

६ दंतनीली सिलाभक्षनी जीवोपो जीगर्जातं ॥ रा
जहारे मया दृष्टा नभूतो न भवीष्यती ॥ १ ॥

गो रथे याती भूमी ति क्षती सारथी ॥ चतके
पु वेगेन नगश्ची त भूमीत वरम् ॥ १ ॥ ॥

नागो भाती मदेन कीजलरुहै पुर्ने हुना सवरी ॥
सिलेन प्रमदा जवेन तुरगो नीत्योत्सवे मंदीरम् ॥
बानीका करोन हंसभीथुने नैद्यसभापणितुते ॥ स
त्पुत्रेन कुलतोशा वसुमती लोकत्रयं वीरुनाम् ॥
शुभम् ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

७ वैशोवदति कफपीत मड्डु विगार जोती वदंती ग्रह
गोवर्णलङ्घन दोसो किष्कां वदंती पलुदा कीनी भू
तप्रेतै प्राचीन कर्मफल बा नृपुनयो वदंती लोक
मंदोसो न पिता वमाता ॥ १ ॥ ॥

१० अर्वशपथी तो राजा भूष पुत्र श्रुपण्डित ॥ नीधनेन
धनपायो नीवत् मने ते जगत् ॥ १ ॥ ॥

११ सरेन सागरो व डु नरेन रावण हर ॥ कपिलो दह
ते हंका जिबीती कीनिहस्यते ॥ १ ॥ ॥

१२ ज्योतीर्जोगवसा. तीर्तपवसा. विद्यावसा. य.
ता. ॥ विद्यावेदवसा नृपः स्थीतीवसा. कामचक
वशा. ॥ १ ॥ दातादानवसा. एतीरतवसा. वैद्यो व.
भोषधी. ॥ ऐते. सर्वश्रुग. श्रुं. नरवसा. दर्शे पुसवे
वसा. ॥ २ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

१३ सिरितुलशिपत्रं च ललाते हरी च दर्शनी. ॥ मुषे धातु
फलं धत्वा यममार्गं सुखावहं. ॥ १ ॥ ॥ ॥

१४ चलाचलक्ष्मी चलापारा. चलाजीवती दिदिन. ॥ च
लाचलती सस्मिन् धर्मयेको हा निश्चल. ॥ १ ॥

१५ सुपात्रे दियते दानं. अमुज्ये लिङ्ग पुजनं. ॥ अनाथ पिण्ड
सस्कार. कोरी यज्ञ फलं लभेत्. ॥ १ ॥ ॥ ॥

१६ सुपात्रदानेन भवे धना धे धनं पुकारेन करोती पुत्री. ॥ पुरा
पादवसे सुगती प्रयांती. पुरा धना धो पुरारेव भोगी. ॥ १ ॥

१७ गंधसुवर्ण फलमिशुदीने नाकारी पुष्यं पलुचदनस्य. ॥
विद्वान् धनी भूपती दीर्घजीवी धातु पुरा कोपिन बुधी दो
भुक्. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

१८ दानेन भवेदरी दीर्घा. दौघेन स भेत स पापी. ॥ पा.
वसे कुगती प्रयांती पुनर्दरी दी. पुरारेव पापी. ॥ १ ॥

१९ उदये ती यदि भातु. पश्चिमे दिग् विभागे. ॥ प्रचलती य
दि मेह सिततानुयाती वंदी. ॥ १ ॥ ॥ ॥

२० अथर्व भावी नीभावा. भवति महता मती. ॥ नग्न त्वं नि
लकं च स्य महाही सज्जनं हरेत्. ॥ १ ॥ ॥

२१ भूमौ च विज्ञापय वशु गोत्र. भार्या महे द्वार. न इमसा
ने. ॥ देहो. चिताया परलोक मार्गं. कमानुगो गच्छती
जीवयेक. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

२२ अनीत्या निद्रा शिरानी. भवो नैव हा साध्वतः. ॥ नित्यस्य
रहातो मृत्युं कर्तव्यं धर्मसंग्रह. ॥ १ ॥ ॥

२३ सत्यं माता पिता शार्गा. धर्मो भ्राता दयौ सखा. ॥ सवि
ति पत्नी क्षमा पूत्र. ख शते मम वां धवा. ॥ १ ॥ ॥

२४ कस्ता वृती पराधीन. कस्ता वासा निराश्रया. ॥ भुक्त
पुर्वार्थस्य कस्य सर्वे कस्ता दरिद्रता. ॥ १ ॥ ॥

२५ कस्तीचखलुदूर्ध्वत्वी कस्तीचगतयोवनं ॥ कस्तीकस्ती
चैव परगृहे विवाशनी ॥ १ ॥ ११० ॥ ११०

२८ हरेकृष्णस्य कस्यस्य कस्यनिर्धनजीवनी ॥ पुत्रसौकायि
कस्तस्य शुदाकस्तस्यमोपरि ॥ १ ॥ ॥ ० ॥ ॥

२) असीतुस्ताद्विजानस्तासीतुस्ताश्चमहीतले॥सालजा
गानिकानस्तानिलेजावकुलीगना॥ १ ॥८८०॥

२८ अतीदातावलीराजा. अतीगर्वनरावना ॥ अतीरूपवतीशि
ता अतीसर्वत्रवर्जयेत् ॥ १ ॥ ८८० ॥ ८८० ॥

२२ अपुत्रस्य गृही सुन्या दिश सुनय मसे नदी ॥ चुरपे स्य कद
रं सुन्या सर्व सुनय दरिद्रता ॥ १ ॥ ॐ ॥ ॥ ॐ ॥

३० शशि विखलु कलकं कं रक पन्ननाले ॥ उदधिजल
मप्यर्थ पण्डित नीर्धनत्वी ॥ १ ॥ ❄ ॥

३१ धनपतीरूपतत्त्वं दुर्भगत्वं स्वरूपे ॥ युवतीजनवीर्यो ग-
निर्वीवेकोवीधाता ॥ ११ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥

२२ जन्मदस वर्षानिर्वधनी मरणं गोयतीति रे पुनः किं कां
भवीष्यतीति ॥ १ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥

सूर्यकुले पितादसरथक्षो निम्बुजामयसी ॥ सिता
वधु शुभाभगवति यस्यानुपोलक्ष्यगा ॥ १ ॥ य
द्वादसमानवाभुविजनमाक्षादनीतसौर्य ॥ रामो
यगाविलक्षितेसवीधानातत्रापरेकाकथा ॥ २ ॥ ० ॥

३४ पितारत्नाकरो यस्य लक्ष्मी यस्य सहोदरी ॥ शरि व भी
क्षूतनीकनादत्तमुपती वृती ॥ १ ॥ ० ॥

३५ कतिवीर्योगसोजनापमानरुनस्यसेषकुनृपस्यशेवा
॥दरीदभावोविषमासभाचविनाग्नीनाषरूपदह
तीकाय॥ १ ॥ ० ॥ ० ॥ ० ॥

३६ अर्द्धपुपती कर्ता ना त सर्वं ध्व कर्ता ॥ हरजनयनी
हती प्राणा धातु ध्वजरूपः ॥ १ ॥ सखि सुत सुत कर्ता
नामस्य पुजे कान्ता ॥ प्रिव भृषिर शिव हती जान विन पु
नातु ॥ २ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

३) गम्येते यदि मृगेन्दु मीण्डुरं लभेते करिकपोलमुक्ती
की॥ जम्बुकालयगते च प्राप्यते वस्तुपुद्गतपुर्वमरवी
दनी॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

३८ उद्दिमवल्लीरिपुजा साकं यापनीवल्हना ॥ यस्य ह
स्वामी तस्य कर्ता स्थिरो भव ॥ १ ॥

३९ कुग्रामवासकलहीनशोवा कुभोजनी क्रोधमुपश्रम
र्या ॥ पुत्रस्य मूर्ध्नि विधवा च कर्मा विनाग्नीना प्ररुप
दहती कायि ॥ १ ॥ ॥ ॥

४० कुग्रामवासपशुविक्रीयच जगिन्ने धारा वपली
पतीच ॥ धर्मे नहिना दशकम्पहिना न जीवति राजा हे
वीतलयेना ॥ १ ॥ ॥ ॥

४१ पानीपाये समासानी घृतचलवर्णतथा ॥ हस्ते हस्ती
न दातव्यं भुक्तं चाद्रायनीचरे ॥ १ ॥ ॥

४२ पादसेर्षं पिवशोर्षं स्यादशोर्षं तथैव च ॥ स्वानमुत्र स
नो तोर्यं पात्तिचाद्रायनीचरे ॥ १ ॥ ॥

४३ भूपस्य चित्तं कृपनस्य वीर्यं मनोरथं दुर्जनमानुषस्य ॥
स्त्रीयां चरीत्रं पुरुषस्य भाग्यं देवो न जानाधिकृतो मनुष्य
॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

हसौ च द्युतकाले पिसर्पं सप्ये क्षीतिस्त्रिषु कामोप
ति ॥ क्लिबे वीर्यं मद्ये पेयं तत्त्वचिन्ता राज्ञा मीत्रके
दृष्टं शुर्तवा ॥ १ ॥ ॥ ॥

४ माता यदि विर्वदयात् पिता विक्रीयते सुत ॥ राजा
करोति सर्वस्वं शार्ङ्गकस्य जायते ॥ १ ॥ ॥

४६ विधाता लिखितायस्य ललाते क्षुरमालीका ॥ दे
वोऽपि न हीस क्रीती स लिखे लीपिने पुनः ॥ १ ॥

४७ आज्ञा भगो नरेन्द्रानि विद्यानां मानरवर्दनी ॥ पृथक्
सर्जा च नारीनां मसस्त्रिवध उच्यते ॥ १ ॥ ॥

४८ अमरुपमरुजैन्दु तमालग्रीहमागत ॥ अहो मूर्ख
श्च माञ्जरीर नन्दगये च तस्कर ॥ १ ॥ ॥

४९ मर्यादा तिलयो महोदधिरय रत्ना करो निश्चितं ॥ स
र्वासापरीपुर्कोत्तुगमितं संपती हतोर्मया ॥ १ ॥ स
पसव कोऽपि न लयत किमपरं रत्नं महाद्यं पुनः ॥ दो
षोऽयं न महोदधे पुनरीदं जन्मात्तरीयफलं ॥ १ ॥
॥ ॥ ॥ ॥ ॥

५० उत्तमायरीभवप्रेयान्नगिचात्मानउत्तमः ॥ कै
रीपादघातेन कालीयस्यविभुषर्तः ॥ १ ॥

५१ गुणामोरवमायांति नर्सहत्यानर्सपदा ॥ पुरोय
कितथावशो निकलकोयथाकृष ॥ १ ॥ ॥

५२ गुणोरुपिदुतायांती नर्सहत्यानर्सपदा ॥ पुरोदु
कितथावशो निकलकोयथाकृष ॥ १ ॥ ॥

५४ गुणोरुदुतायांति नोचैरासनर्सस्थित ॥ प्रासाद
सिरवरस्थोपिका कर्किगर्हायते ॥ १ ॥ ॥

५५ अनिलुंठतिपादेषु काचसिरसीधार्यते ॥ कुर्येवी
क्रियेवेलायां काचकाचोमनिमनि ॥ १ ॥ ॥

५६ दानेनपातिर्नतुर्ककनेन शोत्रैश्चुतेनैवचकुंदलेन ॥
आभातिकायाकरुना पराणापरोपकारे चन्द
नेन ॥ ह्मानेनशुद्धनचचन्दनेन दानेन हस्तीनच हिकने
न ॥ ज्ञानेनमुक्तीनचमुण्डनेन मानेन तृप्तीनचभो
जनेन ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

आपृथ्वीनिरोसुधीरसा निचामहत्वीगता ॥ भू
सानिजधर्मकर्मरहीता विप्राकुमारगिरता ॥ १ ॥
माय्याभर्तुविरोधनापरता पुत्रापिताद्विर्विता ॥ ह
कस्तखलुवर्तते कलीयुगे धर्मामृताहेन ॥ २ ॥ ॥

५८ शारेनसागरोवदुनतेन एवोहत ॥ कपीलोदहते लंका
जीवीर्तकिं नदस्यते ॥ १ ॥ ॥ ॥

५९ नदेवायेनविप्राये नवीधुभ्योमचात्मने ॥ कपनस्यध
नीयति वीही तस्कापार्थिव ॥ १ ॥ ॥

६० अदत्तदाने नभवेददित् ददित् भावो नपार्थक्येमी ॥
पापात्प्रभावान्न कप्रयांती पुनर्ददित् पुनरेवपापी ॥ १ ॥

६१ नातिपिपथीताविद्या नप्राप्त एतद्गमिनी ॥ नदे
वांसो भवेदाता नाविष्णुपृथ्वीपती ॥ १ ॥ ॥

६२ एमोपि भद्रागनीकातिचेष्टासुख्योऽपिसाद्धिधनुभद्र
लग्ने सुधेन कीचीत् जनमेदि शितापूर्वजिन्मतिस्थि
तीविधाता ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

६१ अहस्यते यथा बीजं बीजकाले प्ररोहति ॥ अहस्यते
धातुः दोषकाले प्रकृप्यते ॥ १ ॥ मनश्चक्षुः सप्त
विदेवश्चक्षुः प्रवर्तते ॥ एजद्वारे एजकर्मणा भुवनी
तामक्षयते ॥ २ ॥ ॥ ॥

६४ किं त्वहारे बदीवान् एणां विष्णुनिपानं न च प्रकृ
तं ॥ अहस्यदिपो वधीत्युगीर्तः पूर्वस्य किमु सा स्र
कथा प्रसंगः ॥ १ ॥ ॥ ॥

६५ किं करोमिन् प्राप्तासु एवाप्यथ परिउतः ॥ दैवी प्रस्य
दलान्नेषिको गेती किं कृता कीयाः ॥ १ ॥ ॥

६६ धर्मेन सत्यं देवा ये दानं न एजदं चोत्तरे हताः ॥ न
मोक्षकार्यं न च तोग कामाधीकजीवमेहं कुरु
कथयति ॥ १ ॥ ॥ ॥

६७ उदये सवितारको रक्तस्वात्ममते तथा ॥ सप्ततौ च वि
पत्तौ च महता मेकरूपताः ॥ १ ॥ ॥

॥ ततो लोप्रमायां ति योनमुत्ते नितवीनी ॥ सावस्यं न
॥ यांति तनी आह यनोन ॥ १ ॥ ॥

स्यामचवर्तना कारतनामचतुराक्षरं ॥ सका एदिमका
तियोजानादिद्रापणित ॥ १ ॥ ॥

७० अपादौ प्रमते लोकाः न लोक परमार्थकः ॥ अखा
खरवा इते नैव अरसीरज्ञानायकः ॥ १ ॥ ॥

७२ गणेशसारहागमदुर्गादित्यमहेश्वरः ॥ पितरं च गुरुं
नत्वा श्रीं त्रगुपुनमोस्तुते ॥ १ ॥ ॥

७३ आयुश्चिदं गृहे विर्तः मंत्रमैथुनमोखध्वः ॥ अपमा
नीतपो दानं अस्तगुप्ताप्रकारयेत् ॥ १ ॥ ॥

७४ भव्याद्रामघाशेषाजेष्टाशतभीखा तथा ॥ यतश्चाङ्गिन
कवीतिश्रीतानं लयेकाकः ॥ १ ॥ ॥

७५ आभाकाश्चित्तमक्षतुः मैत्रभवगादेवती ॥ द्वादस्यां पु
धवालेन हरीवासो भव्यायाती ॥ १ ॥ ॥

७६ मातृवृद्धीलुषाईवगुद्वृद्धीविशेषतः॥ पापवृद्धीविशेष
के. स्त्रीवृद्धीप्रत्यसावहा. ॥ १ ॥ ॥

७७ लैसदासुधीराजः लैसराजा. वृद्धीस्थी. ॥ लैसकर्तृमाह
सागी. लैसभीममाहावहा. ॥ १ ॥ ॥

७८ आत्मकायनाशः। ये वृद्धीनासायेनीधनी. ॥ याचकं मान
नासाये. सर्वनासायेकोधनी. ॥ १ ॥ ॥

७९ जागती लोकोजोत्तमप्रदीपोः। नृवाजनीयस्थानिकौ तु
के. यी. ॥ मुकुटमार्जकमानीधेयः। सोमपुत्रकिं हि कोनमु
क्ते. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

८० वक्रप्रीतिरुत्तमहोनविष्णुः। सोमपुत्रादिनृपतेन योगी
क्षितापियोग्ये. वक्रामर्चन्दुमहावतीसोमभीमसे.
रु. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

८१ लोभेषु ह्यते दार्यः। लोभेषु ह्यते धनी. ॥ लोभेषु ह्यते
धर्मतत्त्वात् लोभपत्तिपुजे. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

८२ पुहंयेतेद्याधीः धर्मेषु ह्यते नृपः. ॥ धर्मेषु मेक्षार्तत्त्वात्
मधिकानात्. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

तकामातातकापिताः तकासर्वदेवताः. ॥ तकाधर्मचकारिच.
सर्वकार्यतकातका. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

८४ धितीं ह्यस्मि विना सुर्वधनविना. गृहे च भाष्यविना. ॥ यो
धामु विना वृत्तं तपविना ह्यङ्गे विना गितयो. ॥ १ ॥ ॥

८५ गुदमानुषा वृद्धीचिः. मन्त्रोच्चारका वृद्धीक धितीमा सुसिता
वृद्धीक वानो न क्विजुते. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

८६ विद्यानामनस्यनृपमधिकप्रतेक्षगुर्धनी. ॥ विद्यावधनो
विदेशागमनो. विद्यापदिदेवती. ॥ विद्यामोगकति ये स सुच
कति विद्यागुर्धनी गद. ॥ विद्याजलुजितं पमतो. विद्यावी
हिनोचपु. ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

८७ जाग्रोत्तमो जोलतत्प्रदीपो. यदिपती. विवधु खड्ग ह्यो.
॥ दुस्सगिताये कति सी ह्यथा. सिधु खड्ग पुनमेव खड्ग
॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

८८ पुष्पीर्वाचनार्थं निर्वृत्त्यवलाकृतः ॥ घृतेभर्तृतीर्ते लेच
 चक्षुतवाभवेत् ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ८९ सुदसनुमितीगत्वा नोपेक्ष्य न कडाचन ॥ कासे दुर्जतमायतीति ॥
 नस्यैव हीवीजवत् ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९० उर्वसीजदिग्मेन ॥ भायदितीलोतमा ॥ गोपालीमेनिकाश्च
 क. वज्रनिय। पाल्मीपं ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९१ सौर्यगतजगत्सुत. गजैवननदीय ॥ यश्चर्जनीवतीतद् सवर्जनी
 वतिसवर्नीश्चयः ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९२ कर्तव्यनिवकर्तव्यं प्रात्रेकं धेगते प्री ॥ जललेखेन नीचानि
 सर्वकार्यं भवीष्यति ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९३ तावत्पितामहार्धं यावजीवतीमानवः ॥ मृतमृतइति ज्ञात्वा
 क्षोणाहो नो निवर्तते ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९४ विपत्तिश्चामनेयाः तेवुध्रीस्तीक्ष्णैः ॥ पापुध्रीपलोक
 पाभाकपणितः ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥

कृततीर्तुः ॥ उलेपिवलतश्रुतिः ॥ केरकीर्गधमाद्यायेः सौर्यः
 द्युतीः ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 उच्यमसाहर्षधीर्ग वलवुध्रीम ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 स्पदेवापिर्लंकितः ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९५ वैश्यापानातनर्तकपथीतः ॥ पूर्वपरीवाजर्द ॥ युधकापुमर्षहर्त
 गतार्थधाध्यायहीर्द्विर्जि ॥ एनेवातनोदलक्षनहर्तः ॥ मीत्रदत्तात्वे
 हर्तिः ॥ भाय्यावोवगागवतिपि ॥ मुवेतीर्वाधुर्बुध ॥ १ ॥
 ९६ यक्षमात्रोभवेत्तुस्यो ॥ द्विमात्रोदिरघडिच्यते ॥ त्रीमात्रोश्च
 पुतोद्रेमा ॥ यजिर्वाधर्मावर्द ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 ९७ नसौदृढनविष्य ॥ सन्निवृत्तेन चर्कधुता ॥ क्षयापिलहसंसा
 ते ॥ एकायस्य दलामनः ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 १०० भागीनर्कचुका सक्ता ॥ कृलाकृतीलगासीनः ॥ दुर्वोपस
 र्धनीयाश्च ॥ एजानो भुजगार्द्वि ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥
 १ कर्तव्यपीनयोर्हृत्वा ॥ मानयेनपि दुर्जना ॥ स्पष्टानपि गजोर्हृत्
 जीर्नानां नपि भुजगमा ॥ कर्तुका विदुना शक्ताः सहसा क
 तीगासीनः ॥ दुर्वोपसर्धानयाश्च ॥ एजानो धनार्द्वि ॥ १ ॥

२ तेजेदेकं कृतस्यार्थे कृतस्यार्थे कृततेजेत ॥ ग्रामाणां
१ ॥ ॥ ॥

३ अप्रधानप्रधानस्याः देदिसेवेण पार्थिवः ॥ प्रधानोपेप्रधा-
नस्याः देदीशेवावीवर्जति ॥ १ ॥ ॥ ॥

४ आश्वमेधनपती भजते मनुष्यं विद्यावीहिमो मकुलीन
नमस्सुतं च ॥ प्राप्तेन भुमीपतये प्रमदातताश्चः सेपा
भूतो भवतीति न विज्ञायती ॥ १ ॥ ॥ ॥

५ विशावतीमहेष्टाः सीलेवीक्रिये सतीनः ॥ सेवावती
विदामेव नास्तीति पार्थिवः ॥ १ ॥ ॥ ॥

६ रोगेर्गृहे नृपेयसोः प्रोत्रेवेतीः युक्तीयाः ॥ वठे मंत्र सुपाये
चः सावस्थितु विनश्च ॥ १ ॥ ॥ ॥

७ लक्ष्म्याद्युगज सिंहोः वस्थोपाये वलीकृताः ॥ एजतिकीः
यतीमाताः धीमताः सप्रसादिनीः ॥ १ ॥ ॥ ॥

८ श्रुयते कः कः पुर्वः कृष्णेन सदनानु ॥ गृहीता प्रातः
पार्थिवः कः मन्त्री लदेयेत ॥ १ ॥ ॥ ॥

१११ पिकामार्तः सोमुता मन्त्राशुक् ॥ इमेते मापिवि
तीः हिनितकृतास्त्रीयः ॥ १ ॥ ॥ ॥

११२ विवाहे पार्थिवः हस्तः हस्तः वस्तुदोस्त
स्यापीः वानप्रस्थासु दुद्रवाः ॥ १ ॥ ॥ ॥

११३ वादेते किमनुभातु कोकीला गवदिडीमः ॥ मदनस्य द्विपश्चे
कः वसते नष्टातने ॥ १ ॥ ॥ ॥

११४ वस्तुतमस्यार्तः वस्तुपुं मजलीफयेत ॥ सत्यपुर्त वदे
वोक्ताः मनुपुतः समाचरेत ॥ १ ॥ ॥ ॥

११५ अर्थनाल मन्त्रादी गृहे इष्टा मीनः ॥ वीधनी वाप
मानं चः मन्त्रिमात प्रकासयत ॥ १ ॥ ॥ ॥

११६ माधुर्यप्रमजने सुलीतदक्षी ममीष्ट जने सोयसिद्र
उमाद्वीगुरु जने धर्मे स्थितासी धुषु ॥ धर्मपशुवर्त
ता बहुविगर्तजनेः गवितो साध्यः पापने न कथीतः प्रथीत
मस्तोगुणाः ॥ १ ॥ ॥ ॥

११५ लावावा सुदी कीता उर्वलीया दिहू पीनी ॥ पादा ॥ क
गा सधुधन कं वजे ॥ १ ॥ ॥ ॥

११६ विभूती निदी ते भरी ॥ दुल्लु डुल्लु वैस्यो ॥ ते नरा के
पीति यावत्तु दिवा क ॥ १ ॥ ॥ ॥

११७ एकादश विप्रो वेरा कर्तवी भोजन ह्व ॥ रात्रौ जागर
राचैव हरि सा चरे ॥ १ ॥ ॥ ॥

११८ एता ह्युनता गम श्रिता हर्षमुपागता ॥ हृत्प्रीत
क्षत्राः सर्वदा हा गम कथं हता ॥ १ ॥ ॥ ॥

११९ नीजतमचपी जा नितिल का वी के अर्पा गुडेन
मुक्तमेतनु गर्भे न पातु कुवतु ॥ १ ॥ ॥ ॥

१२० गुरु भगि व को धारा ॥ धान निद्रा तथेव च ॥ सत्पा
हा ॥ १ ॥ ॥ ॥

श्री गणेशाय नमः

जो न प्रा दृष्टा वारि वार रा प्रसके ॥ भक्ष
वार्क पनी रा विभी चित्ता क्षण गता ॥ १ ॥ ॥ ॥

निद्रा गुराणी नगर्ह न स र्थी ॥ कामा नुराणी न भर्ष
नलज्जी ॥ शुधा नुराणी न च गो लाडि ॥ विद्या नुरा
णी न सुख न निद्रा ॥ १ ॥ ॥ ॥

१२३ नभारा पर्वता भारा नभारा शप्प सागरा ॥ मित्र दो
ही कृता भारा भारा विस्वास धारका ॥ १ ॥ ॥ ॥

१२४ उदीचु ह्वी चकु श्रीच पोशनी मार्जनी सथा ॥ प
चभूता गृहस्थस्य ताः भी स्वर्ग न दिदंती ॥ १ ॥ ॥ ॥

सांख्यः मानव च वानसणां

एतस्य सा न च वानसणां किं विषय पाते न च सु

कतामां अर्तकारन च वृक्षानां ॥ १ ॥ ॥ ॥

एतस्य सा न च वानसणां कीं विषय पाते न च सु

हनां

मुझे आपका
कुंटा मुलाके बिंड, पिचड़, उह
हवाला, संसर्ग नंग के डार ई
मुलाको रसमा पिचैर लेपला उह
मुलाके बिंड अपा मार्गको रसमा पि
लेपला उह किरका जा रको रसमा
को निचारमा से तो पि गो वरुह, सो
र हलेडा मुलाको बिंड, पिचैर
लेपला उह नू

